

11. Η καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο

Οι αγορές και το λιμάνι αποτελούσαν τα κέντρα ζωής των πολιτών και της πόλης. Τα καταστήματα και οι πλατείες ήταν οι χώροι συνάντησής τους. Οι Βυζαντινοί διασκεδάζαν συχνά σε οικογενειακές γιορτές και σε τοπικά πανηγύρια.

Η Κωνσταντινούπολη ήταν χτισμένη στις πλαγιές επτά λόφων, γι' αυτό πολλοί την έλεγαν και «**Επτάλοφη**». Όλα σχεδόν τα σπίτια της έβλεπαν στις θάλασσες του Βοσπόρου, της Προποντίδας και του Κερατίου κόλπου, που την περιέβαλλαν.

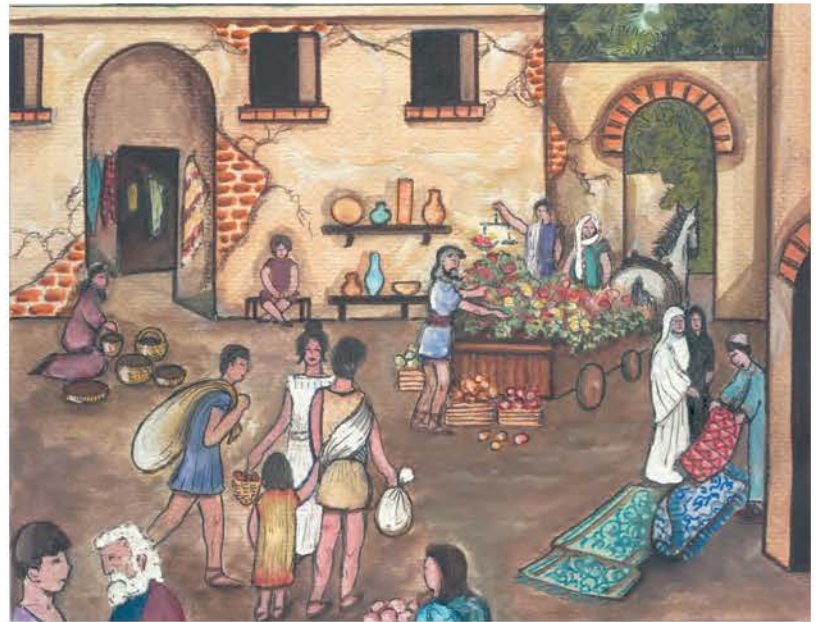
Χώρος συνάντησης και καθημερινής επικοινωνίας των Βυζαντινών ήταν οι **πλατείες** και οι **αγορές** της Πόλης. Η μεγαλύτερη απ' αυτές έφερε το όνομα του ιδρυτή της και ήταν στο μέσο της **Μέσης λεωφόρου**, που διέσχιζε την Πόλη. Κοντά της ήταν οι αγορές των αυτοκρατόρων Θεοδοσίου και Αρκάδιου καθώς και άλλες μικρότερες.

Δεξιά κι αριστερά της Μέσης λεωφόρου υπήρχαν **τοξωτές στοές** και εκατοντάδες καταστήματα, από τα οποία οι Βυζαντινοί αγόραζαν ό,τι επιθυμούσαν. Εδώ είχαν τα σπίτια τους και οι πιο εύπορες¹ οικογένειες.

Εκτός από τις σταθερές αγορές υπήρχαν και οι **υπαίθριες**². Αυτές λειτουργούσαν στο κέντρο και στις λαϊκές συνοικίες της Πόλης, ορισμένες ημέρες της εβδομάδας. Εκεί πουλούσαν τα προϊόντα τους πολλοί παραγωγοί και βιοτέχνες σε καλύτερες τιμές. Γι' αυτό τις επισκεπτόταν πολύς κόσμος. Σ' αυτές σύχναζαν και πλανόδιοι διασκεδαστές.

1. Ο Κωνσταντίνος όρισε ότι σε κανένα κτίσμα δεν επιτρεπόταν να εμποδίζει τη θέα των γειτόνων του.

2. Υπαίθρια αγορά σε συνοικία της Πόλης.

¹ εύπορες: πλούσιες.

² υπαίθριες αγορές: ονομάζονταν έτσι γιατί δεν ήταν μόνιμες και οι πωλητές δεν είχαν σταθερή στέγη.

Την επίβλεψη της αγοράς είχε ο **Έπαρχος της Πόλης**³, ο οποίος ενημερωνόταν τακτικά για την επάρκεια και την ποιότητα των αγαθών αλλά και τις τιμές τους. Ιδιαίτερη προσοχή έδειχνε για τα είδη πρώτης ανάγκης.

- Το λιμάνι, οι πλατείες και οι αγορές ήταν χώροι συνάντησης και επικοινωνίας των Βυζαντινών. Συμβαίνει κάτι ανάλογο σήμερα;
- Γιατί το λιμάνι είναι σημαντική πηγή οικονομικής δύναμης για μια πόλη;
- Είναι απαραίτητες οι γιορτές στη ζωή των ανθρώπων, αλλά και στην αρμονική συμβίωση ενός λαού;

3. Οι γιορτές

Οι Βυζαντινοί είχαν πολλές γιορτές δημόσιες, οικογενειακές και θρησκευτικές. Τιμούσαν ιδιαίτερα τους τοπικούς αγίους και μετείχαν ευχάριστα στις εκδηλώσεις λατρείας τους. Στα πανηγύρια που γίνονταν τη μέρα της γιορτής τους, μετά τη θεία λειτουργία, έτρωγαν, έπιναν, χόρευαν και τραγουδούσαν. Τους άρεσε ιδιαίτερα η μουσική και πολλοί έψελναν, τραγουδούσαν και έπαιζαν μουσικά όργανα.

3.1. Και στις θρησκευτικές γιορτές οι Βυζαντινοί χρησιμοποιούσαν διάφορα μουσικά όργανα (Αγιογραφία, Τσεπέλοβο).

4. Ένας βυζαντινός σκύλος-μάντης

Στις υπαίθριες αγορές, εκτός από τους πωλητές και τους αγοραστές, σύχναζαν και κάποιοι διασκεδαστές, που με διάφορους τρόπους προσπαθούσαν να ψυχαγωγήσουν τον κόσμο. «Κάποια χρονιά ήρθε στην Πόλη ένας Ιταλός φέρνοντας μαζί του έναν ξανθό σκύλο, που έκανε θαυμαστά πράγματα. Καθώς το αφεντικό του στεκόταν στην αγορά περιτριγυρισμένο από κόσμο, άνδρες και γυναίκες τού έδιναν, κρυφά από τον σκύλο, νομίσματα ή δαχτυλίδια και αυτός τα έκρυβε στο έδαφος. Ύστερα διέταζε τον σκύλο να τα βρει και να δώσει στον καθένα το δικό του. Κι αυτός το έκανε! Κι άλλα τέτοια του έκανε, κι ο σκύλος τα πετύχαινε ακριβώς. Και πολλοί τότε έλεγαν ότι αυτός ο σκύλος έχει πνεύμα Πυθίας».

Ιωάννης Μαλάλας, *Χρονικό*

³ Έπαρχος της Πόλης: ανώτερος αξιωματούχος μετά τον αυτοκράτορα. Είχε αρμοδιότητα και εξουσία για ό,τι συνέβαινε μέσα στην Πόλη και σε απόσταση 100 χιλιομέτρων γύρω απ' αυτή.